

**הצעת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה
ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב
2015 ו-2016), התשע"ה-2015**

פרק ד' : חקלאות

סעיפים 13 ו-14 - רפורמה בענף הפטם

(א) בפרט 2, במקום "0.3" יקראו "5";

(ב) בפרט 3, במקום "0.3" יקראו "5".

(2) בשנת 2017 –

(א) בפרט 2, במקום "0.3" יקראו "4";

(ב) בפרט 3, במקום "0.3" יקראו "4".

13. תיקון חוק המועצה לענף הלול (ייצור ושיווק), התשכ"ד-1963¹⁵ – בחוק המועצה לענף הלול (ייצור ושיווק), התשכ"ד-1963¹⁵ –
(1) בסעיף 1 –

(א) בהגדרה "חומר רבייה", בסופה יבוא "המשמשים לייצור עופות למאכל או מטילות";

(ב) אחרי ההגדרה "חומר רבייה" יבוא:

"חומר רבייה כבדה" – חומר רבייה המשמש רק לייצור עופות למאכל";

(2) בסעיף 3 –

(א) בפסקה (1), המילים "לפיטום ולהדרה", – יימחקו;

(ב) בפסקה (2), במקום "הטיפוח" יבוא "הטיפוח", למעט בנוגע לגזעים בענפי הרבייה הכבדה ועופות מאכל";

(ג) בפסקה (3), במקום "לארץ" יבוא "לארץ", למעט חומר רבייה כבדה";

(ד) בפסקה (4), המילים "ובשר עוף" – יימחקו;

(ה) בפסקה (5), פסקת משנה (א) – תימחק;

דברי הסבר

לפסקה (2)

סעיף 3 לחוק מועצת הלול קובע כי בין תפקידי מועצת הלול נמצא:

(1) לתכנן את היקפו של גידול העופות להטלה, לפיטום ולהדרה, בהתאם להנחיות שר החקלאות בדבר התכנון ולהסדירו בהתאם לתכנון;

(2) לפקח על הטיפוח;

(3) להסדיר את הייצור של חומר רבייה ושיווקו בארץ ובחוץ לארץ;

(4) להסדיר שיווק ביצים ובשר עוף בארץ ובחוץ לארץ;

(5) לעודד ולסייע –

(א) התקנת בשר עוף לשיווק, לרבות הקפאה ושימור;

(ב) הקמת מחסני מיון ואריזה לביצים, לרבות מפעלים להקפאה;

(ג) מחקר השווקים ושיטות הייצור של ענף הלול ודרכי הטיפול בתוצרת;

מוצע לצמצם את תפקידי מועצת הלול האמורים כך שלא יכללו הסדרת חומר רבייה כבדה ועופות למאכל.

סעיף 13 מוצע לתקן את חוק המועצה לענף הלול (ייצור כללי ושיווק), התשכ"ד-1963 (להלן – חוק מועצת הלול), כך שהמועצה לענף הלול (להלן – מועצת הלול) לא תשמש כגורם מווסת, מתכנן או מתכלל בענפי עופות המאכל ולא תגבש או תפקח על הסדרים שנעשים בין מגדלים. כמו כן מוצע לצמצם סמכויות המוקנות לפי חוק מועצת הלול למועצה או לשרים כך שלא יהיה ניתן יותר לתכנן את היקף גידול העופות למאכל. תכנון של מועצת הלול והסדרת הייצור על ידה בענפי עופות המאכל עשוי להוביל לעליית מחירים לצרכן. לפיכך כחלק ממאמצייה של הממשלה להפחית את יוקר המחיה מוצע לתקן את חוק מועצת הלול כך שתוגבל האפשרות לבצע תכנון בענפים אלה.

לפסקה (1)

מוצע להוסיף הבהרה להגדרה 'חומר רבייה' המוגדר היום כ"ביצי דגירה ואפרוחים בני יומם" שלפיה הם משמשים לייצור עופות מאכל או מטילות. בצד זה מוצע להוסיף את ההגדרה 'חומר רבייה כבדה' המייחד את המונח לייצור עופות למאכל בלבד. זאת על מנת לצמצם סמכויות הנתונות כיום למועצה ולשר החקלאות לפי חוק מועצת הלול לעניין עופות מאכל וחומר רבייה כבדה, כפי שיפורט להלן.

¹⁵ ס"ח התשכ"ד, 12; התש"ע, עמ' 949.

- (א) בפסקה (1), במקום "להטלה, להדגרה או לפיטום" יבוא "להטלה או להדגרה, למעט חומר רבייה כבדה";
- (ב) בפסקה (2), במקום "לביצים, לביצי דגירה או לבשר עוף" יבוא "לביצים או לביצי דגירה, למעט חומר רבייה כבדה, והמילים "או לבשר עוף" ו"ושל משקל בשר עוף" – יימחקו;
- (4) בסעיף 34(ב), במקום "כל מין של תוצרת הלול" יבוא "עופות להטלה";
- (5) בסעיף 35(א), במקום "להטלה, להדגרה או לפיטום" יבוא "להטלה או להדגרה, למעט חומר רבייה כבדה" ובמקום "ביצים, ביצי דגירה או בשר עוף" יבוא "ביצים או ביצי דגירה";
- (6) בסעיף 36, במקום "להטלה, להדגרה או לפיטום" יבוא "להטלה או להדגרה, למעט חומר רבייה כבדה";
- (7) בסעיף 37, במקום "במדגרות" יבוא "במדגרות, למעט חומר רבייה כבדה";
- (8) בסעיף 38, במקום "ובהדגרה" יבוא "ובהדגרה, למעט בנוגע לגזעים בענפי הרבייה הכבדה ועופות המאכל";
- (9) בסעיף 41(א), במקום "בביצי דגירה" יבוא "בביצי דגירה, למעט חומר רבייה כבדה";
- (10) סעיפים 48 עד 49א – בטלים;
- (11) בסעיף 52(א), במקום "תוצרת הלול" יבוא "תוצרת הלול, למעט חומר רבייה כבדה ועופות למאכל";

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (3)

השיווק בארץ או בחוץ לארץ. מוצע לצמצם סמכות זו כך שתחול רק על הקטנת מכסות ההטלה או ההדגרה.

לפסקה (7)

סעיף 37 לחוק מועצת הלול מסמיך את השרים, באישור שר האוצר, להסדיר הדגרת ביצים במדגרות ואספקת אפרוחים מהן ולקבוע איסורים והגבלות בקשר לכך. מוצע לצמצם סמכות זו כך שלא תחול על חומר רבייה כבדה.

לפסקה (8)

סעיף 38 לחוק מועצת הלול מסמיך את שר החקלאות לקבוע כללים בדבר עיסוק בטיפוח, בייצור ביצי דגירה ובהדגרה ולהתנות בתנאים. מוצע לצמצם סמכות זו כך שלא תחול על חומר רבייה כבדה.

לפסקה (9)

סעיף 41 לחוק מועצת הלול מסמיך את שר החקלאות לקבוע כללים בדבר המסחר בביצי דגירה ולהתנות בקבלת רישיון. מוצע לצמצם סמכות זו כך שלא תחול על חומר רבייה כבדה.

לפסקאות (10) ו-(13)

סעיפים 48, 49 ו-49א לחוק מועצת הלול קובעים הוראות לעניין היתרי ייצוא שנותנת המועצה (סעיף 48), תנאים והגבלות לעניין היתרי ייצוא שקובע שר החקלאות (סעיף 49) וערר לעניין היתרי ייצוא (סעיף 49א). סעיף 54

סעיף 31 לחוק מועצת הלול מסמיך את שר החקלאות, בהתייעצות עם המועצה לענף הלול, לקבוע, בין השאר, מכסות ארציות ואישיות לגודל משק הלול וכן עקרונות לקביעת מכסות ייצור. מוצע לקבוע כי סמכות זו תצומצם רק לגבי הטלה והדגרה (פסקה (1)) וכן לגבי ביצים או ביצי דגירה (פסקה (2)) ולא תחול עוד על עופות למאכל ועל חומר רבייה כבדה.

לפסקה (4)

סעיף 34 לחוק מועצת הלול מסמיך את שר החקלאות ושר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע בהודעה שתפורסם ברשומות מכסות, מרבית ומזערית, לגבי כל מין של תוצרת הלול. מוצע לקבוע כי סמכות זו תצומצם ותחול רק לגבי עופות להטלה.

לפסקה (5)

סעיף 35 לחוק מועצת הלול אוסר על ייצור או שיווק של ביצים, ביצי דגירה או בשר עוף בניגוד למכסה האישית שנקבעה או מעל למכסה שנקבעה. מוצע לקבוע כי איסור זה לא יחול על עופות למאכל ועל חומר רבייה כבדה.

לפסקה (6)

סעיף 36 לחוק מועצת הלול מסמיך את שר החקלאות להקטין את המכסה הארצית שנקבעה להטלה, להדגרה או לפיטום אם נתגלה שיש צורך בכך עקב צמצום אפשרויות

(א) בפסקה (1) בתחילתה יבוא "לשם הבטחת מנגנוני עקיבות של תוצרת הלול";

דברי הסבר

(4) איסור על העברתו של היתר הייצוא לאחר, הגבלות ותנאים אחרים;

(5) תקופת היתר ייצוא, שינוי, התלייתו או ביטולו;

(6) דוחות שעל מקבל היתר ייצוא להגיש למועצה.

(ג) תקנות לפי סעיף קטן (ב)(3) יותקנו באישור ועדת הכלכלה של הכנסת.

ערר לעניין היתרי ייצוא

49א. (א) המבקש או מי שניתן לו היתר ייצוא, הרואה עצמו נפגע מהחלטת המועצה לפי סעיף 48, רשאי לערור עליה לפני ועדת ערר, כאמור בסעיף קטן (ב), בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לו ההחלטה.

(ב) תוקם ועדת הערר לעניין היתרי ייצוא בת 3 חברים והם: מי שכשיר להתמנות שופט בית משפט שלום שימנה שר המשפטים והוא יהיה היושב ראש ושני חברים שימנה שר החקלאות מבין עובדי משרדו.

(ג) על ועדת הערר יחולו ההוראות לפי חוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992.

סמכויות המועצה לשיווק

54. (א) המועצה מוסמכת –

(1) (נמחקה);

(2) לשווק את התוצרת שקיבלה לייצוא לפי סעיף 49 בשוקי חוץ לארץ בתנאים ובדרכים שתמצא לנכון;

(3) לחלק את דמי המכר של תוצרת הלול ששווקה על ידיה כאמור בהתאם לשיטה של סיבולת ושל הטבות שתקבע באישור השרים.

(ב) האמור בסעיף זה אינו בא לפגוע בכל התחייבות בכתב של המועצה.

הוצאות השיווק

55. המועצה רשאית לגבות מדמי המכר של תוצרת הלול שקיבלה לשיווק לפי סעיף 49 הוצאותיה בקשר לשיווק התוצרת.

לפסקה (11)

סעיף 52 לחוק מועצת הלול קובע כי מועצת הלול רשאית, באישור השרים, להבטיח למגדלים תמורה הוגנת בעד תוצרת הלול בתנאים מסוימים. מוצע לצמצם סמכות זו כך שלא תחול על חומר רבייה כבדה ועופות למאכל.

לפסקה (12)

סעיף 53 לחוק מועצת הלול מסמיך את שר החקלאות לקבוע כללים בדבר חובת הצמדה של כל מגדל לקבלן

לחוק מועצת הלול מקנה למועצת הלול סמכות לשווק את התוצרת שקיבלה לייצוא לפי סעיף 49 שמוצע לבטלו; וסעיף 55 לחוק מועצת הלול מקנה למועצה סמכות לגבות הוצאות מדמי המכר של התוצרת שקיבלה. בשנים האחרונות לא נעשה שימוש בסעיפים אלה ועל כן מוצע לבטל סעיפים אלה.

וזה נוסח הסעיפים כלשונם היום, שמוצע לבטלם:

"היתרי ייצוא

48. לא ייצא אדם, למעט המועצה, תוצרת לול אלא על פי היתר ייצוא שנתנה לו המועצה, לפי הוראות סעיף 49 (בחוק זה – היתר ייצוא); החלטת המועצה לפי סעיף זה תומצא בכתב למבקש היתר הייצוא (בחוק זה – המבקש).

תנאים והגבלות לעניין היתר ייצוא

49. (א) שר החקלאות, לאחר התייעצות עם המועצה, יקבע הוראות, תנאים והגבלות לעניין מתן היתר ייצוא, והוראות שמקבל ההיתר יהיה חייב לקיימן, בהתחשב, בין השאר, במטרות ובשיקולים אלה:

(1) ביצוע ייצוא ביעילות ובאופן תקין, תוך יצירת תנאים שיאפשרו הגדלת מספר הייצואנים;

(2) הבטחת תמורה הוגנת למגדלים;

(3) כיבוד אמנות והסכמים בין-לאומיים, לרבות בתחומי החקלאות, המכס והקניין הרוחני שישראל צד להם;

(4) חלוקה צודקת ויעילה בין המגדלים של הטבות מכס, שתוצרת ישראלית זכאית להן בארצות היעד;

(5) הבטחת איכות הייצוא;

(6) שמירה על המוניטין של הייצוא הישראלי;

(7) אפשרות פיקוח על מקבלי היתר ייצוא;

(8) קיום מכסות ייצור ושיווק אישיות שנקבעו לפי סעיף 31;

(9) קיום ההוראות על פי חוק זה.

(ב) שר החקלאות, לאחר התייעצות עם המועצה, רשאי לקבוע, בין השאר, הוראות בעניינים אלה:

(1) הכשירות הנדרשת ממבקש, לרבות ניסיון, היקף פעילות, מיתקנים, ציוד ואמצעים הולמים, לצורך ביצוע ייצוא;

(2) נהלים להגשת בקשה להיתר ייצוא וסדרי הדיון בה;

(3) אגרות שישולמו למועצה בעד בקשה להיתר ייצוא, ובעד היתר הייצוא, חידושו או הארכתו;

(ב) בפסקה (5), במקום "תוצרת הלול" יבוא "תוצרת הלול, למעט עופות למאכל וחומר רבייה כבדה";

(13) סעיפים 54 ו-55 – בטלים.

תיקון חוק הגבלים
עסקיים

14. בחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988¹⁶, בסעיף 3, בפסקה (4) –

(1) בפסקת משנה (ב), בסופה יבוא "ועל הסדר כאמור באותה פסקת משנה שכבילותיו נוגעות לגידול ושיווק בסיטונות של תוצרת חקלאית מגידול מקומי מסוג עופות, אם אחד הצדדים להסדר הוא מי שעוסק בגידול עופות שהוא או אדם קשור אליו מחזיק במשחטה";

(2) בפסקת משנה (ד), אחרי ההגדרה "מגדל" יבוא:

"משחטה" – מיתקן שבו מבוצעות פעולות אלה: שחיטת עופות, מריטת נוצות העוף השחוט והוצאת האברים ממנו";

פרק ה': חיבור מפעלים לרשת הגז הטבעי

15. בחוק הגז (בטיחות ורישוי), התשמ"ט-1989¹⁷ (בפרק זה – חוק הגז (בטיחות ורישוי)) – תיקון חוק הגז (בטיחות ורישוי)

ד ב ר י ה ס ב ר

חסמים אלה מונעים את מימוש פוטנציאל החיסכון הכלכלי לתעשייה הגלום במעבר לצריכת גז טבעי בתעשייה, שנאמד בכ-500 עד 700 מיליון שקלים חדשים בשנה, ופוגעים בכושר התחרותיות של מפעלים קטנים ובינוניים הן בזירה הבין-לאומית והן בשוק המקומי מול המפעלים הגדולים. לאור האמור מוצע לבצע תיקוני חקיקה אשר מטרתם ייעול ההליכים הנוגעים לחיבור מפעלי התעשייה למקטע חלוקת הגז הטבעי. זאת, לצד שמירה על עקרונות של תקינות ובטיחות מיתקני צריכת הגז.

עקרונותיו של ההסדר המוצע מהווים שינוי מהותי להסדר הקיים וקובעים את הסטנדרט הבטיחותי למיתקני גז טבעי לצריכה. סטנדרט זה יחייב את המפעלים המבקשים להתחבר לגז טבעי. בהתאם להסדר המוצע, יחויב המפעל, כתנאי לחיבורו לגז טבעי, לקבל אישור של גוף בודק המעיד כי הוא עומד באותו הסטנדרט. הגוף הבודק הוא גוף המוסמך לבדוק עמידת המפעל בסטנדרט שנקבע בהיבטי השימוש בגז טבעי, בין שהוא מכון התקנים הישראלי כמשמעותו בסעיף 2 לחוק התקנים, התשי"ג-1953 (בפרק זה – מכון התקנים) ובין שהוא גוף מתחום המשפט הפרטי שהוסמך על ידי הרשות הלאומית להסמכת מעבדות כהגדרתה בחוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, התשנ"ז-1997 (בפרק זה – הרשות להסמכת מעבדות) והממונה על התקינה, לפי חוק התקנים, התשי"ג-1953 (בפרק זה – חוק התקנים). בצד הסדרים אלה נתונות לרשות הגז הטבעי הסמכויות הנדרשות להורות למפעלים על הפסקת השימוש בגז טבעי במקרה שהמנהל כהגדרתו בחוק הגז (בטיחות ורישוי) (בפרק זה – המנהל) סבר, בעקבות פנייה מנומקת שהועברה אליו בידי אחד מהגורמים המפורטים בתיקון המוצע, כי יש בשימוש בגז טבעי במיתקן גז טבעי לצריכה, משום סכנה בטיחותית לציבור.

מורשה שבחר בו לעניין שיווק תוצרת הלול (בפסקה (1)) וכן בדבר קביעת מכסות לשיווק תוצרת הלול לפי מועדים (בפסקה (5)). מוצע לצמצם סמכות זו כך שקביעה זו תהיה אך ורק לשם הבטחת מגננוני עקיבות של תוצרת הלול.

לסעיף 14 כצד משלים לתיקונים המוצעים בסעיף 13 מוצע לתקן את חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן – חוק ההגבלים העסקיים). כך שמי שעוסק בגידול עופות למאכל, שהוא או אדם קשור אליו, מחזיק במשחטה, לרבות בעלים של משחטה, לא יחסה תחת הוראות סעיף 3(4) לחוק ההגבלים העסקיים, שלפיהם הסדר העונה על התנאים הקבועים בסעיף לא ייחשב כהסדר כובל. על פי התיקון, על הסדר שצד לו הוא מי שעוסק בגידול עופות וקשור למשחטה כאמור, יחולו ההוראות הכלליות של חוק ההגבלים העסקיים בנוגע להסדרים כובלים.

פרק ה': כללי

בתחילת שנות ה-2000 החלה התעשייה הישראלית לצרוך גז טבעי בכמויות משמעותיות המפחיתות צריכה של דלקים אחרים. מגמת הצריכה של גז טבעי בקרב התעשייה הולכת וגדלה מדי שנה וזאת בשל מחירו הנמוך ביחס לדלקים אחרים, לצד היותו ידידותי יותר לסביבה. בשנת 2015 התעשייה צפויה לצרוך גז טבעי בהיקף של כ-2.1 BCM, ובשנת 2040 הכמות צפויה לגדול ל-3.65 BCM. כיום מעל 80 אחוזים מצריכת הגז הטבעי, על יתרונה בהיבטי החיסכון הכלכלי והסביבתי, מרוכזים בידי תחנות כוח של חברת החשמל, יצרנים פרטיים ומפעלים גדולים המחברים ישירות למקטע ההולכה. חיבורם של מפעלי תעשייה בינוניים וקטנים למקטע חלוקת הגז הטבעי, עומד בפני חסמים רבים אשר מרביתם תכנוניים ורגולטוריים.

¹⁶ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התשע"ה, עמ' 111.

¹⁷ ס"ח התשמ"ט, עמ' 108; התשס"ח, עמ' 128.